

Boguski, Jan

Informacja z obrad I Zjazdu Związków Kurpiów

Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego 10, 304-308

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jan Boguski

INFORMACJA Z OBRAD I ZJAZDU ZWIĄZKÓW KURPIÓW

W dniu 6 lipca 1996 roku w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego przy ulicy Gorbatawa 15 w Ostrołęce, odbył się I Zjazd Związku Kurpiów, w którym udział wzięło ponad 200 delegatów oraz zaproszonych gości. Na Zjeździe obecni byli między innymi: wojewoda ostrołęcki Jerzy Dobek, wicewojewoda Stanisław Kubel, biskup Edward Samsel oraz senator Stanisław Ceberek.

Jako pierwszy głos zabrał przewodniczący Zarządu Wojewódzkiego Związku Młodzieży Wiejskiej w Ostrołęce Roman Gawrych, który oświadczył, iż Zjazd otwiera nowy rozdział w historii Kurpiowszczyzny - regionu, który znacząco wpisał się w mapę kulturalną Polski.

Otwarcia Zjazdu dokonał przewodniczący Komitetu Założycielskiego Związku Kurpiów Stanisław Pajka. Po odśpiewaniu hymnu państwowego, zaproponował na przewodniczącego obrad wójta gminy Kadzidło Józefa Kura, którego kandydaturę zebrani przyjęli jednogłośnie. Nowo wybrany przewodniczący przedstawił Zjazdowi propozycję 6 - osobowego prezydium roboczego w składzie:

- wiceprzewodniczący - Stanisław Kurpiewski, Janina Krzyżewska;
- sekretarze - Roman Gawrych, Urszula Boruch;
- protokolanci - Adam Białczak, Jan Boguski.

Propozycja została przyjęta przez zebranych jednogłośnie.

Po dokonaniu wyboru roboczego prezydium, głos zabrała Lidia Krupa z Wydziału Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Ostrołęce, która odczytała postanowienie prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego o nadaniu dr. Stanisławowi Pajce krzyża kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski, za wybitne zasługi w działalności oświatowo-kulturalnej. W imieniu prezydenta odznaczenie wręczył wojewoda ostrołęcki Jerzy Dobek.

Po ceremonii wręczenia orderu, przewodniczący obrad Józef Kur odczytał porządek obrad, który został przyjęty przez salę jednogłośnie.

Z kolei wiceprzewodniczący Stanisław Kurpiewski przedstawił projekt regulaminu obrad. Oświadczył, iż w Zjeździe udział biorą z głosem stanowiącym członkowie Związku, którzy wypełnili deklarację i uzyskali mandat delegata, zaś z głosem doradczym zaproszeni goście oraz przedstawiciele organizacji i instytucji. Po zapoznaniu się z jego treścią, przewodniczący obrad zaproponował przegłosowanie regulaminu obrad. Zebrani przyjęli go jednogłośnie.

Następnie przewodniczący Józef Kur udzielił głosu Urszuli Boruch, która zapoznała zebranych na sali z treścią nadesłanych na I Zjazd Związku Kurpiów telegramów i pozdrowień. Życzenia owocnych obrad przesłali na ręce przewodniczącego Komitetu Założycielskiego Stanisława Pajki między innymi: prof. Aleksander Łuczak, prof. Mikołaj Kozakiewicz, marszałek senatu Adam Struzik, dyr. Bernard Kielak z Muzeum Okręgowego w Ostrołęce, Anatol Omelaniuk oraz wielu innych sympatyków Kurpiowszczyzny.

Po zapoznaniu uczestników Zjazdu z treścią telegramów, Urszula Boruch poprosiła o zabranie głosu Barbarę Falińską, która w imieniu Mazowieckiego Ośrodka Kultury przekazała delegatom oraz zaproszonym gościom pozdrowienia, deklarując wolę współpracy w dziedzinie kultury i nauki.

Następnie przewodniczący obrad Józef Kur zaproponował powołanie:

1/ Komisji Uchwał i Wniosków w składzie:

- Długołęcki Jan
- Grec Tadeusz
- Kaczyński Edward
- Kraśniewski Marian
- Scibek Władysław
- Witkowska Maria
- Żebrowski Tadeusz - przewodniczący

2/ Komisji Wyborczej

- Dobek Andrzej
- Dykty Henryk
- Pawłowski Ryszard - przewodniczący
- Porada Krystyna
- Wyrębek Marian

3/ Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej

- Grzelak Janina
- Majk Kazimierz
- Modzelewski Dariusz
- Mróz Henryk - przewodniczący

- Rudziński Bohdan

Z sali zgłoszeni zostali

- Grała Jan
- Pyśnik Zdzisław

Wyżej wymienione składy komisji uzyskały akceptację delegatów I Zjazdu Związku Kurpiów.

Następnie przewodniczący obrad Józef Kur poprosił Mirosława Bednarczyka o przedstawienie informacji z dotychczasowej działalności Związku Kurpiów. Mirosław Bednarczyk przedstawił zebrany genezę powstania Związku. Oświadczył, iż pomysłodawcą powołania Związku był Stanisław Pajka, który późną jesienią ubiegłego roku zaproponował Tadeuszowi Żebrowskiemu napisanie statutu. 29 lutego 1996 roku zawiązała się w Muzeum Okręgowym w Ostrołęce 3-osobowa Grupa Inicjatywna, która przekształciła się później w Komitet Założycielski. Do najbardziej aktywnych jego uczestników należeli:

- Stanisław Pajka
- Roman Gawrych
- Tadeusz Grec
- Mirosław Bednarczyk
- Stanisław Kurpiewski
- Edward Kaczyński

- Marian Kraśniewski

- Władysław Zera

- Tadeusz Żebrowski

- Bolesław Kacprzyński

Następnie głos zabrał przewodniczący obrad Józef Kur, który poprosił Romana Gawrycha o prezentację statutu Związku Kurpiów. Przewodniczący Zarządu Wojewódzkiego ZNW w Ostrołęce oświadczył zebranim na sali, iż przy jego opracowaniu wzorowano się między innymi na statutach Związku Podhalan, Stowarzyszenia Inicjatyw Gospodarczych, Związku Młodzieży Wiejskiej oraz Ostrołęckiego Towarzystwa Muzycznego im. Grażyny Baczewiczówny. Stwierdził ponadto, iż statut stanowi swoistą lokalną konstytucję Kurpiowszczyzny.

Po prezentacji statutu przewodniczący obrad Józef Kur poprosił przewodniczącego Komitetu Założycielskiego Związku Kurpiów Stanisława Pajkę o wystąpienie programowe. W swoim wystąpieniu Stanisław Pajka mówił o utrzymującym się podziale na Kurpie Białe i Zielone. Wskazał na potrzebę konsolidacji wspólnych wysiłków celem integracji naszej „małej Ojczyzny”. Stwierdził, iż jest jeszcze na Kurpiach wiele do zrobienia na polu nauki, kultury, oświaty i gospodarki. Nawiązał do znanego ewangelicznego powiedzenia, że żniwo jest wprawdzie wielkie, a robotników mało. Zebranim na sali spodobało się stwierdzenie dr. Pajki, iż o przynależności do Związku decydować będzie nie sama metryka urodzenia, lecz praca, miłość i przywiązanie do Kurpiowszczyzny - jej dziejów i kultury.

Następnie głos zabrał przewodniczący komisji mandatowo-skrutacyjnej Henryk Mróz, który stwierdził prawomocność Zjazdu.

Jako kolejny mówca wystąpił przewodniczący komisji wyborczej Ryszard Pawłowski, który w imieniu Komitetu Założycielskiego Związku Kurpiów przedstawił listę 18 kandydatów do Zarządu Głównego. Znaleźli się na niej:

- Białczak Adam

- Pajka Stanisław

- Ceberek Stanisław

- Zera Władysław

- Dobroński Adam

- Żebrowski Tadeusz

- Gadomski Henryk

Z sali zgłoszeni zostali do Zarządu Głównego:

- Gawrych Roman

- Bloch Krzysztof

- Grec Tadeusz

- Długołęcki Jan

- Kaczyński Edward

- Frankowski Jacek

- Kacprzyński Bolesław

- Jastrzębski Stanisław

- Kubeł Stanisław

- Łaszczych Paweł

- Kur Józef

- Orłowski Kazimierz

- Kurpiewski Stanisław

- Prusik Jan

- Kuczyński Witold

Do Głównej Komisji Rewizyjnej zgłoszeni zostali:

- Kraśniewski Marian

- Kaczyńska Czesława

- Pawłowski Ryszard

- Prusaczyk Jan

- Mróz Zofia
 - Wyrębek Marian
- Z sali zgłoszeni zostali:
- Choromański Tadeusz
 - Scibek Władysław

Do Głównego Sądu Koleżeńskiego:

- Grzelak Janina
- Paściński Wiesław
- Witkowska Maria

Z sali zgłoszeni zostali:

- Kubel Stefan
- Mielnicki Marek

Po zamknięciu list kandydatów, przewodniczący obrad postawił wniosek o jawność wyborów. Został on przegłosowany przy jednym głosie wstrzymującym się. Następnie ogłoszono przerwę do godziny 13³⁰, w trakcie której tańce kurpiowskie prezentował zespół z Kadziłła. Uczestnicy Zjazdu mogli się posilić grochówką oraz wypić piwo (kozicowe).

Po przerwie, jako pierwszy głos zabrał komendant Okręgu NZW „Mazowsze” Zbigniew Kulesza - Młot. Po nim wystąpił senator Stanisław Ceberek. Następnie głos zabrał przewodniczący komisji wyborczej, który przedstawił w kolejności alfabetycznej listę kandydatów do Zarządu Głównego Związku Kurpiów.

Następnie poddano pod głosowanie składy: Zarządu Głównego, Głównego Sądu Koleżeńskiego oraz Głównej Komisji Rewizyjnej. Przeważającą większością głosów delegaci na Zjazd dokonali wyboru władz.

Odczytano także protokół z zebrania:

Sądu Koleżeńskiego.

- Wiesław Paściński - przewodniczący
- Stefan Kubel - wiceprzewodniczący
- Janina Grzelak - sekretarz
- Maria Witkowska - członek
- Marek Mielnicki - członek

Głównej Komisji Rewizyjnej

- Tadeusz Choromański - przewodniczący
- Marian Wyrębek - wiceprzewodniczący
- Zofia Mróz - sekretarz
- Czesława Kaczyńska - członek
- Scibek Władysław - członek

Po dokonaniu wyboru władz przewodniczący obrad Józef Kur poprosił o zabranie głosu wojewodę ostrołęckiego Jerzego Dobka, który w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na konieczność integracji lokalnych społeczności zamieszkujących Kurpiowszczyznę.

Następnie rozpoczęła się dalsza część dyskusji, w której kolejno zabrali głos Kazimierz Gąska, Jan Prusik, Barbara Falińska oraz Stanisław Jastrzębski.

Po zamknięciu dyskusji, przewodniczący obrad udzielił głosu przewodniczącemu komisji uchwał i wniosków Tadeuszowi Żebrowskiemu, który w swoim wystąpieniu odczytał zebrany projekt uchwały I Zjazdu Związku Kur-

piów. W projekcie znalazło się stwierdzenie mówiące, iż wszyscy mandatariusze jako delegaci na Zjazd pełnią mandaty do następnego Zjazdu. Zobowiązano Zarząd Główny do poczynienia starań o pozyskanie stałej siedziby dla Związku, rozbudowy struktur w terenie. Uznano, iż Związek powinien jednoczyć mieszkańców Kurpiowszczyzny. Za ważne uznano nawiązanie współpracy z ostrołęckimi zakładami pracy. Do projektu uchwały zgłoszono z sali propozycję ufundowania sztandaru oraz poczynienia starań o utrzymanie województwa ostrołęckiego.

Następnie przewodniczący obrad ogłosił zebranim na sali, iż na preza Związku Kurpiów Zarząd Główny wybrał wicewojewodę ostrołęckiego Stanisława Kubłą. Pełniący obowiązki przewodniczącego Komitetu Założycielskiego Stanisław Pajka przekazał władzę nad Związkiem nowo wybranemu prezesowi, który w swoim wystąpieniu oświadczył, iż będzie zabiegał o jak najszybsze powołanie kół i oddziałów Związku w terenie.

Uroczystego aktu zamknięcia obrad dokonał przewodniczący Józef Kur.